

بررسی تأثیر محیط های کشت مختلف روی ریزازدیادی تمشک بی خار

اعظم جعفری نجف آبادی، یوسف حمید اوغلی، رضا فتوحی قزوینی

دانشگاه گیلان، دانشکده کشاورزی، گروه علوم باغبانی

تمشک سیاه (*Rubus sp.*) متعلق به تیره رزاسه است و بیشتر ارقام آن خاردار هستند. انواع بی خار آن به وسیله خوابانیدن انتهایی یا قلمه ساقه تکثیر می‌شوند. خوابانیدن انتهایی در زمان خاصی انجام شده و گیاه مادری از نظر اندازه باید مناسب باشد، علاوه بر این کنترل علف‌های هرز در این نوع تکثیر دشوار است. ازدیاد تمشک با قلمه ساقه خشبی اگرچه راحت‌تر است ولی میزان ریشه زایی آن در اغلب موارد رضایت بخش نیست. قلمه های چوب نرم به راحتی ریشه‌دار می‌شوند ولی موفقیت در تولید گیاه نیازمند مراقبت‌های ویژه است. استفاده از کشت بافت در تکثیر این گیاه نه تنها به زمان تکثیر وابسته نیست بلکه می‌تواند برای تولید گیاهان عاری از بیماری و یکنواخت نیز

کشت بافت - پوستر

مورد استفاده قرار گیرد. در یک طرح آزمایشی فاکتوریل در قالب کاملاً تصادفی، ریز نمونه‌های قطعات شاخساره تمشک بی‌خار پس از گذردایی همراه با یک جوانه جانبی روی محیط‌های کشت MS دارای ۱۰۰ میلی‌گرم در لیتر اسید آسکوربیک و تنظیم کننده‌های رشد BA با غلظت های ۲ و ۳ میلی گرم در لیتر و GA3 با غلظت های ۰، ۰/۲، ۰/۵ و ۱ میلی‌گرم در لیتر قرار گرفت. پس از ۳ بازکشت، میزان شاخه زایی (تعداد برگ‌های تولید شده) در مدت ۲ هفته مورد بررسی قرار گرفت. بالاترین میزان شاخه زایی (۳ برگ) در محیط کشت دارای GA3 ۰/۵ + ۲BA به دست آمد.